

Kako se boriti sa klimatskim promenama?

U Španiji, jedna od vodećih vinarija *Bodegas Torres* pokrenula je inicijativu usmerenu sa većim delovanjem na klimatske promene i izrazila podršku programu *Petakom za budućnost – Fridays For Future* na čelu sa aktivistkinjom Grete Thunberg.

Miguel Torres, generalni direktor kompanije okupio je svoju radnu snagu iz vinarije *Pacs del Penedès* i kratko poručio da je neodrživ nivo od 415ⁱ ppm ugljen dioksida koji se akumulira u atmosferi i da svi zaposleni (oko 1300) u celom svetu svojim, pojedinačnim i kolektovnim radom aktivno učestvuju u rešavanju problema.

Kompanija *Bodegas Torres* je vodeća kompanija u Španiji koja gaji lozu i proizvodi vino na organski način: ne primenjuje sintetičke fungicide i insketicide, ulaže se u obnovljivu energiju-solarnu, vetropojaseve, istražuje eksploataciju biomase iz vinograda i šuma. Osnovana je davne 1870. god., ukupno raspolaže sa 890 ha, od toga 500 ha je u Španiji u pokrajini Katalonija, ostatak je u Čileu i Kaliforniji.

U protekloj deceniji kompanija *Bodegas Torres* je smanjila direktnu i indirektnu emisiju ugljenika za 27,6% u celom lancu procesa proizvodnje: od vinograda do boce na polici i uložila više od €15 miliona u istraživanja usmerena ka sopstvenom uticaju na životnu sredinu. Cilj je bio da smanji svoju emisiju u periodu 2008-2020. god. za 30%, što je u dobroj meri i ostvarila. U bliskoj budućnosti do 2030. god plan je da to bude 55%, sa upotreborom obnovljivih izvora energije, energetskom efikasnosti, održivoj mobilnosti, obnovi šuma. Aspekt adaptacije usresređen je na traženje novih lokaliteta u hladnijim klimatskim područjima i izbor toleratnijih sorti.

Plan se odnosi na primenu modela regenerativne-obnovljive poljoprivrede u vingradima gde se loza gaji na organski način. Cilj je postaviti novu ravnotežu zasnivana na povećanju biodiverziteta biljnog i životinjskog sveta, organske materije, što predstavlja direktni doprinos vinograda u smanjenju emisije ugljenika. Vinarija sa vingradima u Penedès-u odlučila je da ide korak dalje u posvećenosti životnoj sredini kroz regenerativnu poljoprivrodu i holistički pristup zemljištu. To je jedno od rešenja za borbu protiv klimatskih promena i ostvarivanje cilja pozitivnog uticaja na klimu počev od 2050. godine.

Reči koje ističe generalni direktor Miguel Torres, član pete generacije kompanija *Bodegas Torressu* ohrabrujuće su: "Svesni smo da je ovo dug proces učenja u kom ćemo morati da neka ranija saznanja odbacimo ili bukvalno prevedeno "odučimo" da bi smo pronašli novu ravnotežu".

U saradnji sa kompanijom *Jackson* iz Kalifornije, pokrenula je inicijativu povezivanja vinarija širom sveta u razmeni iskustava, znanja i promocija u cilju smanjne uticaja na klimatske promene.

Torres aktivno učestvuje u vodećoj konferenciji o klimatskim promenama poznatijom pod imenom ***Porto Protocol***. Ističe se da su klimatske promene stvarne i da se dešavaju oko nas svakodnevno u celom svetu, ugrožavajući sadašnje i buduće generacije.

Porto Protocol ima dva cilja. Prvi je da od svih zatraži da pomognu više nego što čine u sadanjem trenutku. Takođe, često mislimo da je problem na drugima da reše ili da je to naš lični doprinos. Drugi cilj je stvaranje platforme na kojoj učesnici mogu da dele svoje ideje, dostignuća i iskustva. Mnoge kompanije su naporno radile na razvijanju rešenja u svom poslovanju. Važno je da podelimo između sebe rešanja koja čine razliku, stimulišu nove ideje i inspirišu druge na akciju. To su promene u dosadašnjem upravljanju vinogradom, odnose se na regenerativnu poljoprivrednu i uzgajanje vinove loze koje omogućava skladištenje atmosferskog ugljenika u zemljištu i borbe protiv klimatskih promena.

Autor: Jordi Elias

---

¹ 410 ppm je kritična vrednost; do početka industrijske revolucije iznosila je 270 ppm